श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा-नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३, सेमेस्टर-५	प्रश्नपत्रम् - ८	गुणाः - ७०
विषयः - पुराणेतिहासः	कोड - CE-3.5.10	समयः - ११-०२
दिनाङ्कः - २.१२.२०१६	ग्रन्थः - महाभारते भीष्मपर्वणि श्रीमद्भगवद्गीतापर्व - १३तः४२ अध्यायाः	

प्रथमान्वितिः (युनिट - १)

प्रश्नः १ पद्यद्वयस्य ससन्दर्भं सप्रसङ्गं विवेचनं कुरुत । ०८

(१) जयोऽस्तु पाण्डुपुत्राणामित्यूचतुररिन्दमौ ।
युयुधते तवार्थाय यथा स समयः कृतः ॥

(२) हयानां ह्येषमाणानां योधानां चैव गर्जताम् ।
क्षणेनैव नमो भूमिः शब्देनापूरितं तदा ॥

(३) शुचिर्भूत्वा महाबाहो सङ्ग्रामाभिमुखे स्थितः ।
पराजयाय शत्रूणां दुर्गास्तोत्रमुदीरय ॥

प्रश्नः २ *(१) व्यूहपूर्वकं युद्धवर्णनं यथाग्रन्थं लिखत ।* १२

अथवा

(२) अर्जुनकृता दुर्गास्तुतिः वर्ण्यताम् ।

प्रश्नः ३ पञ्चानां लघूत्तराणि यच्छत । ०५

(१) भीष्मस्य मातुः नाम किम् ?
(२) अङ्गराजः कः आसीत् ?
(३) 'भीष्मः' इत्यस्य कोऽर्थः ?
(४) पाण्डवेषु कौ यमौ आस्ताम् ?
(५) अर्जुनशब्दस्य कः अर्थः ?
(६) ''जयोऽस्तु पाण्डुपुत्राणाम्'' कौ ऊचतुः ?
(७) जयद्रथः कः आसीत् ?

द्वितीयान्वितिः (युनिट - २)

प्रश्नः ४ कस्यचिदेकस्य ससन्दर्भं विवेचनं कुरुत । ०४

(१) धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः ।
मामकाः पाण्डवाश्चैव किमकुर्वत सञ्जय ॥

(२) संन्यासं कर्मणां कृष्ण पुनर्योगं च शंससि ।
यच्छ्रेय एतयोरेकं तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम् ॥

प्रश्न: ५ *(१) स्थितप्रज्ञस्य लक्षणानि यथाग्रन्थं लिखत।* **१२**

अथवा

(२) कर्मयोगं विलिख्य ध्यानयोगं लिखत।

प्रश्न: ६ **लघूत्तराणि लिखत। (चतुर्णाम्)** **०४**

(१) प्रथमाध्याये कस्य विषाद: वर्णित: ?

(२) अर्जुन: कस्मात् ''पार्थ:'' प्रोक्त: ?

(३) भगवद्गीतायां योगस्य का व्याख्या ?

(४) ''श्रेय:'' नाम किम् ?

(५) कस्मादन्नसम्भव: प्रोक्त: ?

(६) ''मामेकं शरणं व्रज'' क: कस्मै कथयति ?

तृतीयान्विति: (युनिट - ३)

प्रश्न: ७ **पद्यद्वयस्य ससन्दर्भं सप्रसङ्गं विवेचनं विधीयताम्।** **०८**

(१) *श्रेयो हि ज्ञानमभ्यासाज्ज्ञानाद् ध्यानं विशिष्यते।*
ध्यानात् कर्मफलत्यागस्त्यागाच्छान्तिरनन्तरम् ॥

(२) *रजस्तमश्चाभिभूय सत्त्वं भवति भारत।*
रज: सत्त्वं तमश्चैव तम: सत्त्वं रजस्तथा ॥

(३) *न तद्भासयते सूर्यो न शशङ्को न पावक:।*
यद् गत्वा न निवर्तन्ते तद्धाम परमं मम ॥

प्रश्न: ८ *(१) संसारवृक्षवर्णनं कृत्वा क्षराक्षरविवेचनं विधीयताम्।* **१२**

अथवा

(२) विभूतियोगवर्णनं यथाग्रन्थं प्रतिपाद्य विश्वरूपदर्शनं विवेचयत्।

प्रश्न: ९ **पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत।** **०५**

(१) भगवान् कस्मै दिव्यं चक्षु: यच्छति ?

(२) अर्जुनस्य धनुष: किं नाम आसीत् ?

(३) 'अर्जुन:' इत्यस्य क: अर्थ: ?

(४) कति गुणा: प्रोक्ता: के च ते ?

(५) ऊर्ध्वं के गच्छन्ति ?

(६) मध्ये के तिष्ठन्ति ?

(७) ''शशाङ्क:'' इत्यस्य व्युत्पत्तिजन्य: क: अर्थ: ?

=o=